

VALINTAKOE OHJEET

25.5.2015

LUE TEHTÄVÄT JA OHJEET ERITTÄIN HUOLELLISESTI ENNEN VASTAAMISTA.

ENNEN KUIN RYHDYT VASTAAMAAN, HARKITSE, MITÄ KYSYTÄÄN JA MITEN KYSYMYKSIIN TULEE VASTATA!

Vastausten tulee perustua valintakoe kirjoissa oleviin tietoihin ja mielipiteisiin sekä tehtävien yhteydessä mahdollisesti annettuun materiaaliin.

Valintakokeessa on kahdeksan tehtävää. Tehtävissä saattaa olla alakohtia. Valintakoe pisteytetään siten, että maksimipistemäärä koko kokeesta on 80 pistettä.

Valintakokeeseen vastataan suomen tai ruotsin kielellä.

Valintakokeen tehtävät ovat yhdessä nipussa, jossa on annettu tehtävittäin ohjeet vastaamiseen. Vastauslomakkeet ovat omassa nipussaan, jossa on tehtävittäin varatut tilat vastaamiselle. Jokainen vastaus on kirjoitettava sille varattuun tilaan. Kullekin riville kirjoitetaan vain yksi rivi käsinkirjoitettua tekstiä. Vastaus tilan (viivoitettu alue) ylittäminen koituu hakijan vahingoksi: ylimenevää osaa ei lueta!

Yleisohjeita esseevastausten kirjoittamiseen:

- vastaukset on pyrittävä kirjoittamaan ytimekkäästi
- vastauksen looginen esitys järjestys saattaa vaikuttaa vastauksen arvosteluun
- käsialan tulee olla selvää.

Jokaisen vastauspaperin yläreunaan on kirjoitettava selkeästi hakijan sukunimi, kaikki etunimet ja henkilötunnus niille varattuun tilaan.

Vastaukset jätetään valvojalle. Seuraa valvojen antamia ohjeita vastausten jättämisestä. Vastauksia jättäessäsi todista henkilöllisyytesi. Tehtäväpaperin saa ottaa valintakoetilaisuudesta mukaansa.

Jos johonkin kysymykseen jätetään vastaamatta, tulee kuitenkin täyttää kyseisen vastauspaperin yläreunaan niille varattuun tilaan selkeästi hakijan sukunimi, kaikki etunimet sekä henkilötunnus.

Kaikki vastauspaperit on jätettävä valintakoesaliin kokeen päätyttyä!

*****

Huom! Jos et jätä yhtäkään vastausta arvosteltavaksi, täytä seuraavan taulukon tiedot ja jätä tämä päällilehti ja vastauspaperi yhtenä nippuna koesalin valvojalle. Merkitse tiedot tähän ruudukkoon vain, jos et jätä yhtään vastausta arvosteltavaksi!

En jätä yhtään vastausta arvosteltavaksi (rasti ruutuun)	
Sukunimi	
Kaikki etunimet	
Henkilötunnus	

KOESALISTA SAA POISTUA AIKAISINTAAN KELLO 13.00!

TEHTÄVÄ 1.

Vastausohjeet:

Vastaukset perustuvat Pääsykoekirjaan 1/2015 (Matti Tolvanen: Prosessioikeuden perusteet) ja nyt jaettuun materiaaliin (sitaatti ja säädösluettelo).

Kun viittaa jaettuun säädösmateriaaliin, niin kirjoita selvästi näkyviin lainkohta tai -kohdat, joihin vastauksissasi viittaa. Pelkät viittaukset lainkohtiin eivät kuitenkaan välttämättä tuota kaikissa tapauksissa täysiä pisteitä, vaan vastaukset on myös kyettävä perustelemaan. Jos käytät vastauksessasi tietoja liittyen annettuun sitaattiin, niin sitaattiin ei tältä osin tarvitse erikseen viitata.

Tekijänoikeuslaista (404/1961) voit käyttää lyhennettä TekijäL ja rikoslaista (39/1889) lyhennettä RL. Esimerkiksi jos viittaa rikoslain 49 luvun 7 pykälään, niin voit kirjoittaa RL 49 luku 7 §. Vastaavasti, jos viittaa esimerkiksi tekijänoikeuslain 1 luvun 7 pykälään, niin voit kirjoittaa TekijäL 1 luku 7 § tai vaihtoehtoisesti pelkästään TekijäL 7 §.

Sitaatti:

Tekijänoikeuden loukkauksella tarkoitetaan tekijälle tai tekijänoikeuden haltijalle tekijänoikeuslaissa turvatun suojan rikkomista. Tekijänoikeuden loukkaus voi olla rangaistava rikos tai rikkomus, johon voidaan liittää sekä rikos- että siviilioikeudellisia seuraamuksia. Kyseessä voi myös olla oikeudenloukkaus, joka ei ole rangaistava, jolloin seurauksena on pelkästään siviilioikeudellisia seuraamuksia. Oikeudenloukkauksen siviilioikeudellista puolta säännellään tekijänoikeuslain 57 §:ssä.

Lähde: Sorvari, Katariina: Vastuu tekijänoikeuden loukkauksesta erityisesti tietoverkkoympäristössä. WSOY, Helsinki 2005, s. 10-11.

Kysymys A:

Mikä on tekijänoikeusrikkomuksena tuomittavan tekijänoikeuden loukkauksen rangaistavuuden edellytys, eli tässä tapauksessa tunnusmerkistön subjektiivinen puoli, kun teoksen kappale tarjotaan vuokrattavaksi tekijänoikeuslain säännösten vastaisesti? Perustele myös lyhyesti, miten päädyit vastaukseen.

Kysymys B:

Henkilön epäillään syyllistyneen tekijänoikeuden loukkaukseen ja poliisi aikoo takavarikoida epäillyn tietokoneen todisteeksi mahdollista rikosprosessia varten. Poliisi on seurannut henkilön toimia internetin kautta ja saanut selville, että teko on ollut erittäin todennäköisesti omiaan aiheuttamaan huomattavaa haittaa tekijänoikeuden haltijalle, mutta tekoa ei ole kuitenkaan tehty ansiotarkoituksessa. Onko tällaisessa tapauksessa missään tilanteissa mahdollista suorittaa kotietsintä epäillyn asuntoon tietokoneen löytämiseksi? Pelkästä kyllä/ei -vastauksesta ei anneta pisteitä, vaan vastaus on kyettävä perustelemaan.

Kysymys C:

Tekijänoikeusrikkomus ja -rikos ovat asianomistajarikoksia, mitä tämä tarkoittaa syyttäjän syyteoikeuden kannalta?

Kysymys D:

Konsultoituaan lakimiestä tekijänoikeuden haltija A arvioi henkilön B syyllistyneen tekijänoikeuden loukkaukseen. Tekijänoikeuslakiin perustuvan loukkauksen luonteen vähäisyydestä johtuen, A katsoo riittäväksi seuraamukseksi vaatia B:ltä loukkauksesta ainoastaan kohtuullista hyvitystä. Selvitä ja perustele A:lle, mikä forum on tekijänoikeuslain perusteella ensimmäisenä oikeusasteena asiallisesti toimivaltainen käsittelemään yllä kuvatun tapauksen. Erillistä oikeuspaikkasopimusta ei ole tehty, eikä myöskään alueellista toimivaltaa koskevia kysymyksiä tarvitse pohtia.

Tekijänoikeuslaki 404/1961

1 LUKU

Tekijänoikeuden kohde ja sisälllys

1 §

Sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen, olkoonpa se kaunokirjallinen tahi selittävä kirjallinen tai suullinen esitys, sävellys- tai näyttämöteos, elokuvateos, valokuvateos tai muu kuvataiteen teos, rakennustaiteen, taidekäsityön tai taideteollisuuden tuote taikka ilmetköön se muulla tavalla. ([24.3.1995/446](#))

Kirjallisena teoksena pidetään myös karttaa sekä muuta selittävää piirustusta tai graafista taikka plastillisesti muotoiltua teosta sekä tietokoneohjelmaa. ([11.1.1991/34](#))

Taloudelliset oikeudet ([14.10.2005/821](#))

2 § ([14.10.2005/821](#))

Tekijänoikeus tuottaa, jäljempänä säädetyin rajoituksin, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna, käännöksenä tai muunnelmana, toisessa kirjallisuus- tai taidelajissa taikka toista tekotapaa käyttäen.

Kappaleen valmistamisena pidetään sen valmistamista kokonaan tai osittain, suoraan tai välillisesti, tilapäisesti tai pysyvästi sekä millä keinolla ja missä muodossa tahansa. Kappaleen valmistamisena pidetään myös teoksen siirtämistä laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa.

Teos saatetaan yleisön saataviin, kun:

1) se välitetään yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös teoksen välittäminen siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana;

2) se esitetään julkisesti esitystapahtumassa läsnä olevalle yleisölle;

3) sen kappale tarjotaan myytäväksi, vuokrattavaksi tai lainattavaksi taikka sitä muutoin levitetään yleisön keskuuteen; taikka

4) sitä näytetään julkisesti teknistä apuvälinettä käyttämättä.

Julkisena esittämisenä ja yleisölle välittämisenä pidetään myös esittämistä ja välittämistä ansiotoiminnassa suurehkolle suljetulle piirille.

7 §

Tekijänä pidetään, jollei näytetä toisin olevan, sitä, jonka nimi taikka yleisesti tunnettu salanimi tai nimimerkki yleiseen tapaan pannaan teoksen kappaleeseen tai ilmaistaan saatettaessa teos yleisön saataviin.

Jos teos on julkaistu tekijää 1 momentissa sanotuin tavoin ilmaisematta, edustaa julkaisija, milloin sellainen on mainittu, ja muutoin kustantaja tekijää, kunnes tämä on ilmaistu uudessa painoksessa tai ilmoitettu asianomaiselle ministeriölle.

7 LUKU

Rangaistus ja korvausvelvollisuus

Rikoslain rangaistussäännökset
([14.10.2005/821](#))

56 § ([14.10.2005/821](#))

Rangaistus tekijänoikeusrikoksesta säädetään rikoslain ([39/1889](#)) [49 luvun 1 §:ssä](#), teknisen suojausten kiertämisestä luvun 3 §:ssä, teknisen suojausten kiertämiskeinorikoksesta luvun 4 §:ssä ja oikeuksien sähköisten hallinnointitietojen loukkauksrikoksesta luvun 5 §:ssä.

Tekijänoikeusrikkomus ([14.10.2005/821](#))

56 a § ([14.10.2005/821](#))

Joka

1) tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta valmistaa teoksesta kappaleen tai saattaa teoksen yleisön saataviin tämän lain säännösten vastaisesti tai rikkoo 3 §:n säännöksiä moraalisisista oikeuksista,

2) muuten rikkoo sellaista tämän lain säännöstä, jolla suojataan tekijänoikeutta, taikka toimii vastoin 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä, 51 tai 52 §:n säännöstä taikka 53 §:n 1 momentissa tai 54 b §:n 1 momentissa tarkoitettua kieltoa, taikka

3) tuo maahan tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljetettavaksi teoksen kappaleita, joiden hän tietää tai joita hänellä on perusteltua syytä epäillä valmistetuiksi ulkomailla sellaisissa olosuhteissa, että valmistaminen Suomessa olisi ollut rangaistavaa tämän lain mukaan,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava [rikoslain 49 luvun 1 §:ssä](#) tarkoitettuna tekijänoikeusrikoksena, tekijänoikeusrikkomuksesta sakkoon.

Tekijänoikeusrikkomuksena ei pidetä muutaman kappaleen valmistamista yksityistä käyttöä varten sellaisesta tietokoneella luettavassa muodossa olevasta tietokoneohjelmasta tai tietokannasta, joka on julkaistu taikka jonka kappaleita on tekijän tai tietokannan valmistajan suostumuksella myyty tai muutoin pysyvästi luovutettu, taikka teoksesta 11 §:n 5 momentin vastaisesti.

Hyvitys ja korvaus [\(14.10.2005/821\)](#)

57 § [\(14.10.2005/821\)](#)

Joka vastoin tätä lakia tai 41 §:n 2 momentin nojalla annettua määräystä käyttää teosta taikka tuo maahan tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljetettavaksi teoksen kappaleen, on velvollinen suorittamaan tekijälle kohtuullisen hyvityksen. Vastoin lakia tapahtuvasta teoksen kappaleen valmistamisesta yksityistä käyttöä varten on hyvitysvelvollisuus vain siinä tapauksessa, että kappaleen valmistaja on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää, että kopioitava aineisto on saatettu yleisön saataviin vastoin tätä lakia.

Jos teosta käytetään tahallisesti tai tuottamuksesta, hyvityksen lisäksi on suoritettava korvaus kaikesta muustakin menetyksestä, myös kärsimyksestä ja muusta haitasta.

Joka muutoin kuin teosta käyttämällä syyllistyy [rikoslain 49 luvun](#) 1, 3 tai 5 §:n taikka tämän lain 56 a §:n, 56 e §:n 1 kohdan tai 56 f §:n mukaan rangaistavaan tekoon, on velvollinen suorittamaan tekijälle korvauksen rikoksesta aiheutuneesta menetyksestä, kärsimyksestä ja muusta haitasta.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettu korvauksesta on lisäksi voimassa, mitä vahingonkorvauslaissa [\(412/1974\)](#) säädetään.

Rangaistusta ja korvausvelvollisuutta koskevien säännösten soveltaminen eräisiin lähioikeuksiin [\(14.10.2005/821\)](#)

60 § [\(21.7.2006/679\)](#)

Mitä 56 a, 56 e–56 g, 57–59 ja 59 a §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti oikeuteen, jota suojataan 5 luvun säännösten mukaan.

Oikeuspaikka [\(14.10.2005/821\)](#)

61 § [\(31.1.2013/118\)](#)

Tähän lakiin perustuvat riita- ja hakemusasiat käsitellään markkinaoikeudessa.

Riita- ja hakemusasioiden käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa [\(100/2013\)](#).

61 a § [\(31.1.2013/118\)](#)

Syyte [rikoslain 49 luvun](#) 1 ja 3–5 §:ssä tarkoitettu rikoksesta sekä tämän lain 56 a–56 f §:ssä tarkoitettu rikoksesta käsitellään oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain [\(689/1997\) 4 luvussa](#) tarkoitettussa käräjäoikeudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua syyteasian yhteydessä voidaan käsitellä syytteessä tarkoitettua rikoksesta johtuva 57 §:n

mukainen hyvitys- ja korvausvaatimus sekä 58 ja 59 §:n mukainen vaatimus sen estämättä, mitä 61 §:ssä säädetään.

Tuomioistuin pysyy toimivaltaisena tutkimaan 2 momentissa tarkoitetun vaatimuksen, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vaatimuksen esittämisen jälkeen.

Rikoslaki 39/1889

49 luku ([21.4.1995/578](#))

Eräiden aineettomien oikeuksien loukkaamisesta

1 § ([14.10.2005/822](#))

Tekijänoikeusrikos

Joka ansiotarkoituksessa tekijänoikeuslain ([404/1961](#)) säännösten vastaisesti ja siten, että teko on omiaan aiheuttamaan huomattavaa haittaa tai vahinkoa loukatun oikeuden haltijalle, loukkaa toisen oikeutta

- 1) kirjalliseen tai taiteelliseen teokseen,
- 2) kirjallisen tai taiteellisen teoksen taikka kansanperinteen esitykseen,
- 3) äänilevyyn tai muuhun laitteeseen, jolle on tallennettu ääntä,
- 4) filmiin tai muuhun laitteeseen, jolle on tallennettu liikkuvaa kuvaa,
- 5) radio- tai televisiolähetyskseen,
- 6) luetteloon, taulukkoon, ohjelmaan tai muuhun sellaiseen tekijänoikeuslaissa tarkoitettuun työhön, jossa on yhdisteltynä suuri määrä tietoja, tai tietokantaan, jonka sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen on edellyttänyt huomattavaa panostusta, taikka
- 7) valokuvaan,

on tuomittava tekijänoikeusrikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tekijänoikeusrikoksesta tuomitaan myös se, joka ansiotarkoituksessa ja siten, että teko on omiaan aiheuttamaan huomattavaa haittaa tai vahinkoa loukatun oikeuden haltijalle, tuo maahan yleisölle levitettäväksi tai Suomen alueelle edelleen kolmanteen maahan kuljetettavaksi ulkomailla valmistetun tai jäljennetyn 1 momentissa tarkoitetun teoksen tai valokuvan kappaleen taikka äänilevyn, filmin tai muun laitteen, jolle on tallennettu ääntä tai liikkuvaa kuvaa, taikka luettelon, taulukon, ohjelman tai muun sellaisen työn, jossa on yhdisteltynä suuri määrä tietoja, taikka tietokannan, jonka sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen on edellyttänyt huomattavaa panostusta, ja jonka hän tietää valmistetuksi tai jäljennetyksi sellaisissa olosuhteissa, että valmistaminen tai jäljentäminen Suomessa tehtynä olisi ollut rangaistavaa 1 momentin tai tekijänoikeuslain 56 a §:n mukaan.

Tekijänoikeusrikoksesta tuomitaan myös se, joka tietoverkossa tai tietojärjestelmän avulla loukkaa toisen oikeutta 1 momentissa mainittuihin suojan kohteisiin siten, että teko on omiaan aiheuttamaan huomattavaa haittaa tai vahinkoa loukatun oikeuden haltijalle.

7 § ([11.5.2007/540](#))

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Tekijänoikeusrikokseen sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

Matti Tolvanen: Prosessioikeuden perusteet

TEHTÄVÄ 2.

lältään 20-vuotias R oli lyönyt ja potkinut hänelle entuudestaan tuttua 21-vuotiasta Y:tä tämän yksityisasunnossa huhtikuun 29. päivä. R oli myöhemmin 1.9. vaarantanut liikennettä ajamalla ylinopeutta ja ohittelemalla vaarallisesti ajokaistojen välissä olevien sulkuviivojen osoittamilla alueilla. Esitutkinnassa R oli tunnustanut tekonsa ja suostunut asian käsittelyyn kirjallisessa menettelyssä. Y oli esitutkinnassa pyytänyt asian käsittelyä suullisessa istunnossa. Syyttäjä vaati laatimassaan haastehakemuksessaan R:lle 120 vuorokauden yhteistä vankeusrangaistusta pahoinpitelystä ja törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta. Lokakuun 27. päivä R tuomittiin lopulta 150 vuorokauden mittaiseen vankeusrangaistukseen, joka tuomittiin ehdollisena.

a) Mitkä ovat kirjallisen menettelyn edellytykset ja täyttyvätkö ne tässä tapauksessa? Perustele vastauksesi lyhyesti.

b) Kiinnijäämishetkellä R:n hallusta löytyi huumausainetta ja laitton stiletiveitsi. Voiko syyttäjä muuttaa syytettä ja vaatia R:lle rangaistusta myös huumausaineen käyttör rikoksesta? Perustele vastauksesi lyhyesti.

c) R halusi valittaa käräjäoikeuden tuomiosta hovioikeuteen ja ilmoitti tyytymättömyytensä tuomioon 1.11. sekä toimitti 29.11. valituskirjelmän käräjäoikeuden kansliaan. Oliko tuomio vielä vailla lainvoimaa? Perustele vastauksesi lyhyesti.

Oikeustieteen valintakoe 2015
Turun yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto

Matti Tolvanen: Prosessioikeuden perusteet

TEHTÄVÄ 3.

Lähestymiskieltoasiat erityisenä prosessin lajina?

TEHTÄVÄ 4.

Ovatko seuraavat väittämät oikein vai väärin? Merkitse vastauksesi vastauspaperissa olevaan ruudukkoon. Oikeasta vastauksesta saa 1 pisteen, tyhjistä 0, ja väärästä -0,5 pistettä. Tehtävän minimipistemäärä on 0 pistettä.

1. Valtioiden väliset sopimukset (*treaties*) sitovat vain allekirjoittajavaltioita.
2. Yksittäistä asiaa voidaan tarkastella neljän eri sääntelymuodon kautta.
3. "Law in action" viittaa voimassaolevaan oikeuteen ja sen täytäntöönpanoon kulloisellakin hetkellä.
4. Todistustaakkaa (*burden of proof*) on notorisesti helppo arvioida summaarisessa menettelyssä.
5. Omaisuudella viitataan kontrollista syntyvään oikeusasemaan.
6. Pilottitapaus ei määrittele muiden vastaavanlaisten tapausten ratkaisuja.
7. Virtuaalihuonekalut eivät ole irtainta omaisuutta.
8. Virtuaalivarkauksissa kohteen korkea taloudellinen arvo estää lievistä rikoksesta tuomitsemisen.
9. Tietoyhteiskuntakaaren säätämisen tarkoituksena oli sähköisen viestinnän lainsäädännöllisen kehikon (*The legislative landscape*) päivitys.
10. Tietomurrosta (*Computer break-in*) voidaan tuomita Suomen rikoslain mukaan vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

TEHTÄVÄ 5.

Kansainvälistä vapaakauppasopimusta koskevien neuvottelujen tuloksena EU-jäsenmaiden parlamentit saavat käsiteltäväkseen lakiehdotuksen, johon sisältyy säännöksiä, joita voi mahdollisesti pitää rajoituksina sananvapauteen. Toimit Euroopan unionin neuvoston oikeudellisena neuvonantajana ja sinulta pyydetään vastauksia seuraaviin kysymyksiin.

a) Mitä elementtejä oikeus sananvapauteen (*right to freedom of expression*) sisältää Euroopan ihmisoikeussopimuksen (*European Convention on Human Rights*) 10 artiklan 1 kohdan mukaan?

b) Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklan 2 kohdan mukaan oikeutta sananvapauteen voidaan rajoittaa kansallisen turvallisuuden, alueellisen koskemattomuuden tai yleisen turvallisuuden vuoksi, epäjärjestyksen tai rikollisuuden estämiseksi, terveyden tai moraalin suojaamiseksi, muiden henkilöiden maineen tai oikeuksien turvaamiseksi, luottamuksellisten tietojen paljastumisen estämiseksi tai tuomioistuinten arvovallan ja puolueettomuuden varmistamiseksi. Minkä ehtojen on kuitenkin täytyttävä, jotta tällaisia rajoituksia voidaan asettaa?

c) Mitkä elimet voivat arvioida lakien perustuslainmukaisuutta (*constitutionality*) Saksassa, Ranskassa ja Suomessa? Miten kysymys lain perustuslainmukaisuudesta voi tulla tutkittavaksi Ranskassa?

d) Oletetaan, että Ranskan lainsäätävä katsoo lakiehdotuksen rajoittavan sananvapautta lainvastaisesti, mutta se ei halua hylätä ehdotusta. Mitä vaihtoehtoja lainsäätäjällä on, kun se haluaa lainsäädäntöprosessin kuitenkin etenevän?

Mika Viljanen: Baselin pankkisääntelystrategiat

TEHTÄVÄ 6.

Finanssikriisi osoitti, että pankkien johdon ja työntekijöiden palkitsemisessa oli ongelmia, jotka ovat sittemmin johtaneet monenlaisiin toimenpiteisiin epätoivottavaksi osoittautuneen insentiivirakenteen ehkäisemiseksi vastaisuudessa. Basel 2,5:n toisen pilarin sääntöjä pankkien johdon ja työntekijöiden palkitsemisesta voidaan pitää äärimmäisen tärkeänä uutena avauksena pankin operatiivisen toimijuuden johtamisen kannalta. Vaikka palkitsemista koskevat muutokset jäivät varsin vaatimattomiksi ja olivat vain suosituksia, niillä pyrittiin pääsemään eroon lyhyen tähtäimen voiton tavoitteluun kannustavista palkitsemiskäytännöistä. Mihin pankkien palkitsemisjärjestelmät ja bonusten suuruus usein perustuivat ennen Basel 2,5:n toisen pilarin palkitsemista koskevia uudistuksia? Selosta myös, mitä näillä uudistuksilla tavoiteltiin ja mitä palkitsemista koskevia uudistuksia toiseen pilariin Basel 2,5:n yhteydessä sisällytettiin.

Mika Viljanen: Baselin pankkisääntelystrategiat

TEHTÄVÄ 7.

A. Pankkeja säännellään paljon, intensiivisesti, monimuotoisesti ja hyvin monimutkaisilla sääntelyinstrumenteilla, jotka muodostavat monikerroksisia ja toisiinsa limittyviä sääntelystrategioita. Mistä ulottuvuuksista sääntelystrategian hahmon kerrotaan muodostuvan? Mainitse myös, mitkä neljä sääntelytapaa on nimetty kirjassa tärkeimmiksi pankkisääntelyn keinoiksi?

B. Hankalasti oikeudellisen sääntelyn systematiikan saumoihin asettuva pankkisääntelyn maailma ei sulaudu helposti oikeuden perinnäisiin käsityksiin. Miten Baselin säännöt haastavat perinteiset käsitykset siitä, miten oikeus syntyy? Entä miten Baselin sääntöjen velvoittavuusmekanismi poikkeaa tavanomaisesta?

Mika Viljanen: Baselin pankkisäätelystrategiat

TEHTÄVÄ 8.

Finanssikriisi osoitti karulla tavalla, miten suuren, globaalisti merkittävän pankin taloudelliset vaikeudet voivat horjuttaa globaalia pankkijärjestelmää. Suurimpien pankkien vakavaraisuuden turvaamiseksi BCBS oli pakotettu tekemään muutoksia sääntelystrategiansa peruslähtökohtiin. Basel 3:n sääntelystrategiaan kuuluu uutena ulottuvuutena ns. "rakennemuutosstrategia".

Selvitä, mikä Basel 3:ssa luotu vain globaalien pankkijärjestelmän kannalta tärkeisiin pankkeihin sovellettava vakavaraisuusvaatimus toteuttaa "rakennemuutosstrategiaa" sekä mikä tuon vakavaraisuusvaatimuksen sisältö on?